

TIL BRUKERNE AV LÆREBOKA

Kjære lærere!

En lærebok er et hjelpemiddel i undervisningen, og det er du som læreren, som bestemmer hvordan den skal brukes. Vi håper at læreboka kan bidra til å skape læring og at elevene kan nå fram til de mål som er satt for faget og for skolens samlede oppgave.

Faginnhold

Læreboka for 9. klasse henter stoff fra ulike områder av faget: kristen etikk, bibelkunnskap, kirkehistorie og andre religioner og livssyn. Disse ulike delene følger etter hverandre og er markert med egne fargekoder. Læreren kan velge å følge denne progresjonen, men det er også mulig å ha en annen rekkefølge.

Etikkstoffet i denne boka tar opp brennbare spørsmål knyttet til sex og samliv og til forvaltningen av skaperverket. Dette er tema som engasjerer bredt og hvor det reises utfordrende spørsmål.

Omfanget på bibelstoffet er mindre enn boken for 8. klasse. Men bibelkunnskapen fra 8. klasse er viktig bakgrunnskunnskap for faginnholdet i boken for 9. klasse. Når bibelstoffet tas inn, er det lagt vekt på at elevene skal møte bibelteksten. Målet er å hjelpe elevene til å se Bibelen i sammenheng og oppdage den røde tråden. Bibeltekstene er hentet fra Bibelselskapets oversettelse fra 2011. De er brukt i samsvar med sitatretten og i forståelse med Bibelselskapet. Bibelhenvisningene blir forkortet på samme måte som i Bibelen 2011.

Vi har tatt inn religionene hinduismen og buddhismen i 9. klasse. Vi ba skoleeierne undersøke hva skolene ønsket. Flertallet ville da ha islam i 10. klasse og hinduismen og buddhismen i 9. klasse. Dette rådet har vi fulgt, men det kan være gode grunner for en annen fordeling. Det vil være fullt mulig for en lærer å skifte på dette, for hver enkelt religion er omtalt som en helhet og ikke spredd rundt på tema på ulike klassetrinn.

Fordypning

De ulike kristne skolene på ungdomstrinnet har forskjellige timetallsressurser til bruk i faget. Det gjør at noen skoler har mer tid til å fordype seg i faget enn det andre skoler har. Vi har prøvd å ta hensyn til dette ved å markere noe av stoffet som fordypning.

Det er også forskjell på elevenes forkunnskaper og deres kjennskap til faget. Noen kommer til ungdomstrinnet fra en kristen barneskole, mens andre kommer fra den offentlige skolen. Når elevenes faglige bakgrunn spriker, skaper det spesielle pedagogiske utfordringer for lærerne. De må bruke ulike læringsstrategier for å gi tilpasset opplæring. Alle elevene vil ikke kunne oppnå den samme dybdeforståelsen.

Det nye læreplanverket understreker betydningen av fordypning i fagene. Vi har prøvd å markere hvilket kunnskapsinnhold vi mener krever mer av elevene og hvilke oppgaver som krever mer dybdeforståelse.

I egne tekstbokser vil dere finne supplerende forklaringer og opplysninger. En del fagord er også forklart i den løpende teksten. I tillegg kan tekstene inneholde ord og begreper som ikke alle elevene forstår på grunn av ulike forkunnskaper, og som læreren da bør forklare. Det er en målsetting at elevene lærer nye fagord som gir grunnlag for ny innsikt og forståelse i faget.

Læringsmål

Valg av stoff for hele læreverket har skjedd ut fra et overordnet perspektiv: Undervisningen i faget skal bygge opp om sentral og grunnleggende kristen kunnskap. Kjennskapet til kristen tro, tenkning og livsførsel skal gi grunnlag for tro og veiledning for livet i møte med en utfordrende og stadig mer sekulær kultur. Læringsmålene som hvert kapittel starter med, skal til sammen vise veien mot kompetansemålene i faget på ungdomstrinnet.

Tverrfaglige tema

Den nye læreplanen gjeldende fra 2020 har innført tre obligatoriske tverrfaglige tema: Folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap og bærekraftig utvikling. Dette er tema som blir aktualisert i etikkstoffet. I vårt reviderte lære- bokverk Tro som bærer har vi gjort oppmerksom på hvilket stoff som passer inn i

de ulike tverrfaglige temaene på to måter: I de kapitlene hvor vi mener de tverrfaglige temaene kan være aktuelle å gripe fatt i, har vi lagt inn egne oppgaver som tematiserer dette. I tillegg legger vi inn bakerst i boka for 10. trinn en oversikt som peker på stoff fra ulike kapitler som berører hvert enkelt tverrfaglige tema.

Grunnleggende ferdigheter

De grunnleggende ferdighetene er godt ivaretatt i oppgavene. Disse innbyr til både lesing, skriving, muntlig samtale, nettbaserte oppgaver og i noen sammenhenger også til bruk av relevante matematiske begreper i ulike situasjoner.

Bilder og illustrasjoner

Boka har tatt inn en lang rekke bilder. Til de historiske tekstene er det brukt mange kunstbilder som gir uttrykk for ulike kunstneres fortolkning av de historiske hendelsene som er omtalt. Dette legges det vekt på i planverket både for den offentlige skolen og for friskolene. I andre typer tekster er det brukt andre bilder.

Oppgaver

Det er brukt tre typer oppgaver. Oppgavene under overskriften Husker du? sikter på kunnskapslæring, og de forholder seg til læringsmålene og tekstinnholdet i det aktuelle kapitlet. Disse oppgavene fungerer som en oppsummering av hovedinnholdet i kapitlet.

Fordypningsoppgavene reiser spørsmål til diskusjon og til aktualisering av kunnskapen. Her er det også tatt inn praktiske og kreative oppgaver.

Utforskningsoppgavene setter elevene på sporet av ny innsikt som går lenger enn det tekstene i boka legger opp til.

Vi forutsetter ikke at alle elevene skal arbeide med alle oppgavene. Læreren må bruke oppgavene ut fra sitt kjennskap til klassen og til hver enkelt elev. Oppgavene kan brukes både som individuelle oppgaver og som gruppeoppgaver.

Supplerende ressurser

På nettstedet www.damaris-skole-grs.no finner du supplerende undervisningsressurser og fordypningsstoff for lærere. Videre får du tilgang til læreboken som pdf-fil på nettstedet når din skole har kjøpt det nødvendige antall bøker – tilsvarende elevtallet på hvert trinn. Tilgangen til pdf-filen krever passord, mens alle andre ressurser ligger åpne.

Ved tilgang til pdf-filen kan hver elev ved hjelp av et dataprogram gjøre teksten om til en lydfil som kan brukes av lesesvake elever eller andre som lærer tekst bedre gjennom å høre den lest. I tillegg arbeides det med å gjøre hele boka tilgjengelig som lydbok.